

İdareci Üyeler Kurulunun, Büyük Millet Meclisi Azasının Tahsisat ve Harcırahları hakkındaki 1613 sayılı Kanunun 1757 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe komisyonları raporları
(2/395)

T. B. M. M.
İdareci Üyeler Kurulu
Saymanlık Müdürlüğü
No. 41418/888

26 . V . 1952

Yüksek Başkanlığa

Büyük Millet Meclisi Azasının tahsisat ve harcırahları hakkındaki 19 Mayıs 1930 tarih ve 1613 sayılı Kanunun 5 Mart 1931 tarihli ve 1757 sayılı Kanunla değiştirilen birinci maddesinin ikinci fıkrası aynen şöyledir.

«İçtima senesi esnasında intihap edilenlerin tahsisatı Meclise iltihak ettikleri aydan itibaren ve mebusluktan ayrılanların muhassasatı ayrıldıkları ay nihayetine kadar hesap edilir.»

5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun altıncı maddesi gereğince 1951 yılı Eylül ayında yapılan ara seçiminde seçilen Milletvekillerinin Eylül ve Ekim 1951 ödeneklerinin tediyesinde, yukarıya aynen alınan fıkranın (Meclise iltihak ettikleri aydan itibaren) hükmü muvacehesinde Meclisin o tarihte tatil halinde bulunması itibariyle tereddüt edilmiş ve Büyük Millet Meclisi idare âmirleri tarafından keyfiyetin tefsiren halli teklifinde bulunulmuştur.

Anayasa Komisyonu mazbatasında ileri sürülen mucip sebeplerle tediyesimin icabedeceği neticesine varmış, Bütçe Komisyonu ise Milletvekilliği ile Büyük Millet Meclisi Üyeliği ayrı ayrı şeyler olmasına ve 1613 sayılı Kanunun başlığında (Büyük Millet Meclisi azalarının tahsisat ve harcırahlarına ait kanun) şeklinde olmasına binaen Milletvekilliğine seçilen bir zatın Meclis üyesi olabilmesi için Meclise iltihak şartı olarak görüldüğü sayet 5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanunu hükümlerine göre her sene Eylül ayında yapılacak ara seçimlerinde seçilen Milletvekillerine seçildikleri aydan itibaren ödenek verilebilmesinin tefsir yoluyla değil ancak tesis yoluyla mümkün olabileceği mucip sebeplerle sözü geçen fıkranın yorumuna mahal olmadığına karar verilmiş, bu karar komisyonca da tasvip olunmuştur.

5545 sayılı Kanun gereğince ara seçimleri her sene Eylül ayında icra edilecektir. O ayla Kasım ayına kadar ise Büyük Millet Meclisi tatil yapmış vaziyette olacak ve kanunun bu kararı muvacehesinde yeni seçilen milletvekilleri iki ay ödenek alamıyacaklardır. Bilhassa memurluktan gelenlerin Eylül ayının ara seçim tarihinden sonra isabet eden kısma ait istihkaklarını da iade etmeleri mevzuat icabından bulunduğundan seçilerek milletvekilliği unvanını ve milletvekilliği dokümanlığını iktisap etmiş mazbatasını da alarak Büyük Millet Meclisine tevdi etmiş bulunan ve vatanlılara iki ay müddetle milletvekilliğine hak ve muhassas ödeneğin ödenmemesi adalet kaideleleriyle kabili teklif olamaz. Anayasa hükümlerine göre Büyük Millet Meclisi müstemirren hali inkitadadır. Ancak bazı sebeplerle çalışmalarına ara verebilir. Bu sırada seçilen milletvekillerinin Meclise iltihak etmediklerini mütalâa ve kabul ederek ödeneklerinin ödenmesi için ayrıca muhakak surette Kamutay müzakerelerine iltihakları şartını da aramak doğru olmaz.

Yorum talebine ait Bütçe Komisyonu mazbatasında ret sebepleri arasında (1613 sayılı Kanun başlığı da Büyük Millet Meclisi azalarının tahsisat ve harcırahlarına ait Kanun şeklinde oluşuna göre milletvekilliğine seçilmiş olan bir zatın Meclis üyesi olabilmesi için Meclise iltihak şartı olarak görülmüştür) şeklinde bir mütalâanın bilâhara meriyet mevkiine konulan 22 . XII . 1947

tarhli ve 5142 sayılı Kanunun birinci maddesindeki (Milletvekillerinin ödenek miktarı.....) kaydı ile istinat edilecek bir ciheti de kalmamıştır. İlişik kanun teklifi arzolan maksatla yapılmış bulunmaktadı.

Birinci maddenin esas bu maksadı temine mâtuftur. Teklifin kanun halini alarak yürürlüğe gireceği tarihten sonraki hâdiselere kabili tatbik olacaktır.

Geçici madde 5545 sayılı Kanun hükümlerine istinaden ilk defa olarak 1951 yılı Eylül ayında yani Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına ara vermiş bulunduğu bir sırada yapılan ara seçimlerde milletvekilliğine seçilenlerin durumunu ve istihkaklarını derpiş etmektedir.

Bu itibarla : İlişik kanun maddelerinin kabulüne mütaallik işlemin yapılmasına müsaade buyulmasını saygı ile arz ve teklif eyleriz.

İdareci Üye İdareci Üye İdareci Üye
M. Aldemir A. Kocabıykoğlu H. Atalay

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Maliye Komisyonu
Esas No. 2/395
Karar No. 68

9 . VI . 1952

Yüksek Başkanlığa

İdareci Üyeler Kurulunun, Büyük Millet Meclisi Azasının tahsisat ve harcırahları hakkındaki 1613 sayılı Kanunun 1757 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi, ilgililer huzurları ile incelenip görüşüldü.

5545 sayılı Kanun gereğince, ara seçimlerinin her yıl Eylül ayı içerisinde yapılması neticesi olarak, Meclisin de bu aylarda tatil bulunması hasebiyle, yeni seçilen milletvekillerinin müstahak buldukları ödenekten mahrum kalmaları gibi bir durum ortaya çıkmaktadır.

Anayasa hükümlerine göre Meclisin müstemirren münakit bulunduğu da göz önüne alınarak, ara verme zamanına rastlıyan müddet içerisinde seçilerek milletvekili olanların bu istihhaklarını alabilmeleri zımında komisyonumuza havale buyurulan teklifin esastan kabulü ile maddelere geçilmesine karar verilmiştir.

Başlıktaki (tasarı) kelimesi (teklif) olarak kabul edilmiştir.

Değiştirilmesi istenen fıkradaki (tevdî ettikleri aydan) ibaresi tevdî keyfiyetinin akla gelmiyen sebeplerle geçikebileceği ve esasen seçim neticelerinin belli olması ile milletvekilliğinin de taayyün etmiş hak ve vecibelerinin tevellüt eylemiş bulunacağı mülâhazası ile (seçildikleri aydan) olarak değiştirilmiştir.

Geçici madde redaksiyona tâbi tutularak madde içerisinde bulunmasına lüzum hissedilmeyen kelimeler çıkarılmıştır.

2 nci ve 3 ncu maddeler teklif vechile aynen kabul edilmiş ve tâdil olunan şekli ile tekrar reye vaz'edilen teklifin kabulüne ekseriyetle karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Başkanı Bu rapor Sözcüsü
Rize Zonguldak
İ. Akçal F. Açıksöz

Kâtip Diyarbakır
Urfa M. R. Bucak
N. Açınal

Mardin Niğde İmzada bulunamadı
A. Kalav H. Arıbaş Samsun
Ş. Uluçay

Siird Sivas
Söz hakkım mahfuzdur Ş. Ecevit
M. D. Süalp İmzada bulunamadı
Yozgad Yozgad

F. Nizamoğlu H. Tatlıoğlu
Zonguldak

R. Sivişoğlu
Söz hakkı mahfuz
İmzada bulunamadı

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 2/395
Karar No. 18

17 . XII . 1952

Yüksek Başkanlığa

İdareci Üyeler Kurulunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Âzasının Tahsisat ve Harcıratları hakkındaki 1613 sayılı Kanunun 1757 sayılı Kanunla değiştirilen birinci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifi Maliye Komisyonu raporiyle birlikte komisyonumuza havale olunmakla incelenip görüşüldü.

Kanun teklifi; 5545 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun altıncı maddesi gereğince aksine karar verilmedikçe ara seçimlerinin her yıl Eylül ayı içerisinde yapılmasını kabul etmiş olması ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin de bu aylarda tatil yapmış bulunması hasebiyle ara seçimlerinde seçilecek milletvekillerinin müstehak olmaları lâzımgelen tahsisatın tediye edilebilmesinin temini maksadiyle 1613 sayılı Kanunun 1757 sayılı Kanunla değiştirilen birinci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesini ve 5545 sayılı Kanunun ilk defa 1951 yılı Eylül ayında yapılan ara seçimlerinde tatbiki suretiyle seçilen milletvekillerinin geçici bir madde ile ödeneklerinin ödenebilmesini istihdaf etmektedir.

Teklif üzerinde yapılan görüşmelerden sonra Maliye Komisyonunun hazırladığı metin üzerinde maddelerin müzakeresine geçilmiş başlık ve birinci madde Maliye Komisyonunun değiştirisi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi âzasının tahsisat ve harcırahlarına dair kanunlar ile bu husustaki kararların yorumlanması suretiyle Meclisin tatili sırasında yapılan ara seçimlerinde seçilen milletvekillerinin ödeneklerinin tediye edilebilmesi hakkında İdareci Üyeler Kurulunun evvelce komisyonumuza havale edilmiş olan yorum talebi üzerinde yapılan inceleme ve görüşmelerden anlaşıldığı üzere, kanunların sâkit bulunduğu bu mssede yorum suretiyle işin hâline imkân görülemediğinden dolayı tesise gidilmesi ciheti komisyonumuza da takarrür et-

miş idi. Bu cihetle bu kanun teklifi Yüksek Meclis tarafından kabul edildiği takdirde yenden bir hak teessüs edeceğine nazaran bunu geçici bir madde ile makable teşmilini uygun görmiyen komisyonumuz geçici maddenin kabulüne imkân görememiştir.

Yürürlük maddeleri Maliye Komisyonunun değiştirisi veçhile aynen kabul edilen kanun teklifi Kamutayın tasvibne arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili
İstanbul	Burdur
E. Adakan	F. Çelikkbaş
Bu rapor Sözcüsü	
Sivas	Ankara
H. İmre	M. Bayrmaoğlu
Çanakale	Diyarbakır
K. Akmanlar	Y. Azizoglu
Diyarbakır	Elâziğ
M. İkinci	Ö. F. Sanaç
Erzincan	Gümüşane
N. Pekcan	K. Yörükoğlu
İstanbul	İstanbul
Geçici maddenin kaldırıl-	M. Sarol
masına muhalifim.	
H. Hüsmen	
İstanbul	İzmir
İ. F. Saymer	B. Bilgin
Kırklareli	Konya
Ş. Bakay	R. Birand
Malatya	Ordu
Muhalifim	Muhalifim
M. S. Eti	R. Aksoy
Seyhan	Seyhan
S. Barı	C. Türk
	Siird
	Muhalifim
	B. Erden
Trabzon	Trabzon
Muhalifim	S. F. Kalaycıoğlu
C. R. Eyyüboğlu	

İDARECİ ÜYELER KURULUNUN TEKLİFİ

Büyük Millet Meclisi Âzasının Tahsisat ve Harcırahları hakkındaki 1613 sayılı Kanununun 1757 sayılı Kanunla değiştirilen birinci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Tahsisat ve Harcırahları hakkındaki 19 Mayıs 1930 tarihli ve 1613 sayılı Kanununun 5 Mart 1931 tarihli ve 1757 sayılı Kanunla değiştirilen birinci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Toplantı yılı içinde seçilenlerin ödenekleri seçim tutanaklarını, Büyük Millet Meclisine tevdi ettikleri aydan itibaren ve milletvekilliğinden ayrılanların ödenekleri ayrıldıkları ay nihayetine kadar hesap edilir.»

GEÇİCİ MADDE — İlk defa 1951 yılı ara seçimlerinde 5545 sayılı Kanun hükümlerine göre seçilen milletvekillerinin ödenekleri hakkında da birinci madde hükümleri uygulanır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Büyük Millet Meclisi yürütür.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Büyük Millet Meclisi Âzasının Tahsisat ve Harcırahları hakkındaki 1613 sayılı Kanununun 1757 sayılı Kanunla değiştirilen birinci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Tahsisat ve Harcırahları hakkındaki 19 Mayıs 1930 tarihli ve 1613 sayılı Kanununun 5 Mart 1931 tarihli ve 1757 sayılı Kanunla değiştirilen birinci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Toplantı yılı içinde seçilenlerin ödenekleri seçildikleri aydan itibaren ve milletvekilliğinden ayrılanların ödenekleri ayrıldıkları ay nihayetine kadar hesap edilir.»

GEÇİCİ MADDE — 1951 yılı ara seçimlerinde seçilen milletvekillerinin ödenekleri hakkında birinci madde hükümleri uygulanır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Büyük Millet Meclisi yürütür.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Âzasının Tahsisat ve Harcırahları hakkındaki 1613 sayılı Kanununun 1757 sayılı Kanunla değiştirilen birinci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Maliye Komisyonunun birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Maliye Komisyonunun ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Maliye Komisyonunun üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.